

MORTALITATEA GENERALĂ DUPĂ PRINCIPALELE CAUZE DE DECES ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Pisarenco Nadejda, IMSP Spitalul Clinic Municipal de Ftiziopneumologie
Condrațchi Diana, IMSP Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”
Pisarenco Serghei, IMSP Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”
Martîniuc Constantin, IMSP Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”

Introducere

Elaborarea măsurilor care vizează reducerea mortalității populației și adoptarea deciziilor manageriale în domeniul sănătății sunt în dependență directă de fiabilitatea indicatorilor de mortalitate.

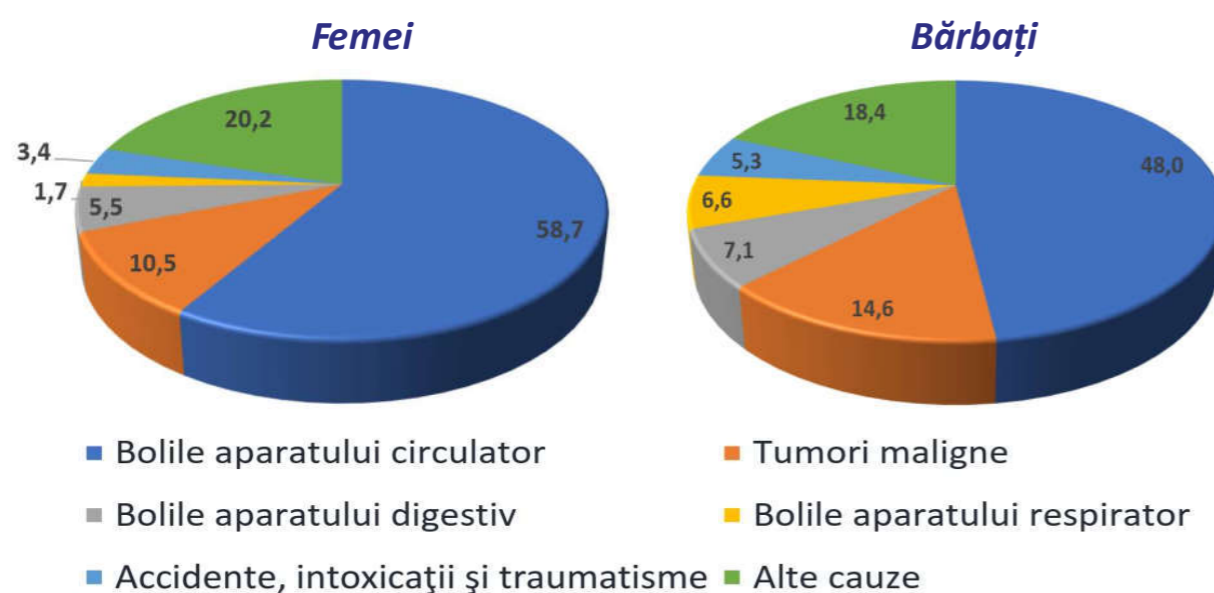
Scopul lucrării

Elucidarea mortalității generale (MG) după principalele clase de deces în Republica Moldova în perioada anilor 2017-2021.

Material si Metode

Analiza datelor oficiale MG în regiunile de pe malul drept ale Republicii Moldova fără mun. Bender în 2017-2021. Indicatorii relativi, dependenți de numărul populației, sunt raportați la numărul mediu al populației cu reședință obișnuită pentru anul 2021 (date provizorii). Principalele clase de deces sunt stabilite potrivit CIM, Revizia a 10-a a OMS.

Structura mortalității pe principalele clase ale cauzelor de deces, 2021

Rezultate

În 2017-2020 nivelul MG al populației s-a modificat ondulator cu tendință descendentă: 2017 – 36,8; 2018 – 37,3; 2019 – 36,4; 2020 – 40,7 și 2021 – 45,4 mii persoane. Totuși, în 2021 s-au înregistrat 45,4 mii de decese, adică cu 4721 (11,6%) mai mult decât în 2020. În același timp, structura MG a rămas practic neschimbată: principalele cauze de deces au fost bolile cardiovasculare (53,2%), urmate de tumori maligne (12,6%), bolile sistemului digestiv (6,3%), accidente, intoxicații și leziuni (4,2%), boli nespecifice ale aparatului respirator (BNAR, 4,4%) și 19,3% de alte cauze (preponderent decese cauzate de COVID-19). Majoritatea deceselor au avut loc în mediul rural (61,2%). În structura BNAR a predominat pneumonia – 62,1%; bronșita, emfizemul pulmonar și astmul bronșic, ce a constituit 32,8%. Aceste boli au avut de 1,7 ori mai multe șanse de a provoca deces la bărbați (B) decât la femeii (F). Raportul deceselor cauzate de BNAR în zonele rurale și urbane a fost 1,5:1, inclusiv din cauza pneumoniei – 1,3:1 și din BPOC – 5,1:1. Numărul B și F decedați din cauza BNAR în mediul rural a fost de 1,9 și, respectiv, de 1,4 ori mai mare decât în oraș.

Concluzii

Rata MG în Republica Moldova în 2017-2021 a avut tendința de creștere; creșterea cu 11,6% în 2021 poate fi asociată cu epidemia COVID-19. Bolile cardiovasculare au rămas cauza principală a MG, urmate de tumori, boli sistemului digestiv și BNAR.

Bibliografie

- Banca de date statistice Moldova.
- Anuarul Statistic al Republicii Moldova.